

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA**

DĖL VYRIAUSYBĖS 2015 M. BIRŽELIO 17 D. NUTARIMO NR. 631 „DĖL KANDIDATŲ Į VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS, VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS VALDOMOS BENDROVĖS AR JOS DUKTERINĖS BENDROVĖS KOLEGIALŲ PRIEŽIŪROS AR VALDYMO ORGANĄ ATRANKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (TAP-21-483(2), TAIS NR. 20-14956(3))

2021-06-21 Nr. NV-1464

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: nustatyti, kuriems subjektams Aprašo nuostatos taikomos privalomai, o kuriems pagal taisyklę „laikykis arba paaiškink“, nustatyti pareigą atranką inicijuojančiam subjektui patvirtinti valstybės tarnautojų ir kitų atranką inicijuojančio subjekto pasirenkamų asmenų parinkimo tvarką.

Esama situacija:

- Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimais nustatyta, kad kandidatas į kolegialaus organo narius turi atitikti Įstatyme nustatytus bendruosius ir nepriklausomumo reikalavimus, o specialiuosius reikalavimus kolegialaus organo nariui savo sprendimu nustato atranką inicijuojantis subjektas;
- nenustatyta pareiga atranką inicijuojančiam subjektui patvirtinti valstybės tarnautojų ir kitų atranką inicijuojančio subjekto pasirenkamų asmenų parinkimo tvarką.

Esmė:

- nustatyti, kad Aprašo nuostatos privalomos valstybės ir savivaldybių valdomoms įmonėms ir jų dukterinėms bendrovėms, o paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms Aprašo nuostatos taikomos pagal taisyklę „laikykis arba paaiškink“, jeigu patronuojanti bendrovė nusprendžia paskesnės eilės dukterinei bendrovei taikyti Aprašo nuostatas;
- nustatyti pareigą atranką inicijuojančiam subjektui patvirtinti valstybės tarnautojų ir kitų atranką inicijuojančio subjekto pasirenkamų asmenų parinkimo tvarką ir užtikrinti šių asmenų atitikti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytiems reikalavimams;
- sudaryti galimybę patronuojančios bendrovės atstovams dalyvauti ir priimti lemiamus sprendimus atrenkant tinkamiausius kandidatus į valstybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių kolegialius organus, nes pagal korporatyvinio valdymo principus įmonių grupėje dukterinės bendrovės kolegialaus organo sudarymas priskirtinas akcininko, t. y. patronuojančios bendrovės, kompetencijai, todėl šios bendrovės atstovai turi turėti galimybę dalyvauti ir priimti lemiamus sprendimus atrenkant tinkamiausius kandidatus į dukterinės bendrovės kolegialų organą;
- nustatyti, kad atrankos komisijos sprendimai laikomi priimtais, kai už juos balsuoja daugiau kaip 1/2 atrankos komisijos narių, dalyvaujančių atrankoje, nes būtent atrankoje dalyvaujančių komisijos narių balsai yra svarbūs ir turi nulemti komisijos sprendimus;
- atsisakyti galimybės skirti laikinus kolegialaus organo narius, nes laikinių kolegialaus organo narių paskyrimas yra iš esmės teisiškai ydinga praktika, kai neišlaikoma Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme nustatyta nepriklausomų kolegialaus organo narių proporcija.

Taip pat kartu teikiamas protokolinio sprendimo projektas, kuriuo siūloma rekomenduoti atranką inicijuojantiems subjektams, kad viešuosius pirkimus atrankos agentūros paslaugoms įsigyti jie vykdytų įgaliodami viešąją įstaigą CPO LT Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka ir atrankos agentūros paslaugas įsigytų visam kolegialaus organo kadencijos laikotarpiui. Kai viešieji pirkimai vykdomi, siekiant įsigyti atrankos agentūros paslaugas didelių ir vidutinių įmonių, kaip jos apibrėžtos Įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kolegialių organų narių atrankai, rekomenduoti techninėje specifikacijoje nustatyti reikalavimą, kad atrankos agentūra turi turėti įmonės vadovo arba kolegialių organų narių atrankų didelėse įmonėse vykdymo patirties.

Derinimas:

- derinta su Aplinkos, Energetikos, Finansų, Susisiekimo, Sveikatos apsaugos, Teisingumo, Vidaus reikalų, Žemės ūkio ministerijomis, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos banku, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija ir VĮ Turto banku;
- patikslintas projektas papildomai derintas darbo tvarka su Energetikos, Finansų, Susisiekimo ministerijomis, Lietuvos savivaldybių asociacija ir AB „Ignitis grupė“. I didžiąją dalį pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta, o dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, pridedama derinimo pažyma (be kita ko, dėl Energetikos ministerijos siūlymo Aprašą papildyti nuostata, kad atranką inicijuojančiam subjektui priėmus motyvuotą sprendimą jis galėtų atsisakyti skirti atrankos komisijos siūlomą kandidatą, Ekonomikos ir inovacijų ministerija pažymi, kad tai sudarytų neribotas galimybes atranką inicijuojančiam subjektui atsisakyti skirti atrankos komisijos siūlomą kandidatą);
- Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabos (be kita ko, dėl kolegialaus organo narių skaičiaus proporcijų, dėl kvietimo dalyvauti atrankose į kolegialaus organo narius reglamentavimo), Ekonomikos ir inovacijų ministerijos yra įvertintos, pateikiant neatsižvelgimo motyvus pažymoje dėl antikorupcinio vertinimo išvados įgyvendinimo;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2021 m. gegužės 13 d. išvadoje NV–1002 pateikė pastabų ir pasiūlymų dėl parengtojo projekto tobulinimo;
- projektas patikslintas, įvertinus 2021 m. gegužės 25 d. tarpinstituciniame pasitarime pateiktas Socialinės apsaugos ir darbo, Finansų ministerijų ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus, taip pat papildomai suderinta su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija;

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertimo išvada: atsižvelgiant į tai, kad teikiamu projektu yra įgyvendinamas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimas ir jo įgyvendinamojo teisės akto priėmimas vėluoja, siūlytina klausimą teikti į Vyriausybės posėdžio B dalį, prieš tai pakartotinai aptarus tarpinstituciniame pasitarime, iki kurio rengėjai pateiktų Baltic Institute of Corporate Governance teiktų pastabų ir pasiūlymų vertinimą.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. +37070663789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt